Veronica Bulf • Elena-Monica Grozea
Cătălina Popa • Cătălin-Mihai Zaman

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ. GHID PENTRU EVALUAREA NAȚIONALĂ CLASA A VIII-A

Învăț:
- cum să aplic teoria
- cum să rezolv exercițiile
- cum să abordez testele de antrenament

Conform modelelor stabilite de MEC

CORINT EDUCAȚIONAL

Veronica Bulf • Elena-Monica Grozea
Cătălina Popa • Cătălin-Mihai Zaman

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ.
GHID PENTRU EVALUAREA NAȚIONALĂ
CLASA A VIII-A

Învăț:

- cum să aplic teoria
- cum să rezolv exercițiile
- cum să abordez testele de antrenament

CORINT EDUCAȚIONAL

Cuvânt-înainte

Dragi elevi, părinți și colegi,

Acest auxiliar s-a născut din experiența noastră de la catedră, din orele petrecute alături de elevi și din dorința sinceră de a le fi un sprijin real în procesul de învățare.

Am construit fiecare pagină cu suflet și cu gândul la așteptările copiilor. Am ales cu atenție textele, exemplele și exercițiile, am explicat pașii de rezolvare și am urmărit ca fiecare cerință să contribuie la o înțelegere mai clară și mai profundă a noțiunilor studiate. Ne-am dorit ca acest auxiliar să nu fie doar o culegere de exerciții, ci un partener de încredere pentru fiecare elev, indiferent de nivelul de pregătire.

Realizarea acestui material a fost posibilă datorită unei frumoase colaborări și a încrederii pe care editorii au avut-o în proiectul nostru. Le mulțumim pentru profesionalism, răbdare și pentru sprijinul oferit pe tot parcursul acestui demers editorial.

Gândurile noastre se îndreaptă și către familiile noastre, care au înțeles orele petrecute departe, serile lungi de lucru și timpul dedicat acestui proiect. Fără sprijinul, răbdarea și încurajările lor, acest auxiliar nu ar fi fost același.

În mod special le mulțumim elevilor noștri. Ei sunt sursa noastră permanentă de inspirație. Întrebările lor, dificultățile întâlnite, curiozitatea și dorința lor de a învăța ne-au ajutat să construim un material cât mai apropiat de nevoile reale din clasă. Fiecare generație ne-a învățat, la rândul ei, cum să fim profesori mai buni.

Sperăm ca acest auxiliar să vă fie de folos, să vă ofere încredere, claritate și bucuria de a descoperi frumusețea limbii și literaturii române. Dacă va reuși să transforme învățarea într-o experiență mai ușoară și mai plăcută, atunci înseamnă că ne-am atins scopul.

Cu apreciere,
Autorii

Notă pentru elevi

La examen, citește cu atenție și respectă întocmai cerințele formulate pe foaia de examen. Completează răspunsurile numai în spațiile special destinate și în forma solicitată.

În acest auxiliar, spațiile alocate rezolvărilor sunt orientative. Se recomandă ca exercițiile să fie rezolvate integral în caietul propriu, unde ai suficient loc pentru redactarea completă și ordonată a răspunsurilor.

I. LECTURĂ. REDACTARE

TIPARE TEXTUALE

Textul narativ

Ce reprezintă?

În textul narativ sunt **relatate întâmplări**, conturându-se o acțiune la care participă personaje sau persoane reale. Evenimentele se desfășoară **într-un anumit timp și într-un anumit spațiu**, în funcție de un fir narativ.

Narațiunea poate fi **literară** sau **nonliterară**. În textul narativ literar, autorul imaginează întâmplări și personaje, iar faptele sunt prezentate de un narator, în timp ce în textul narativ nonliterar sunt relatate evenimente reale.

Cum recunoști tiparul narativ?

➤ **Se prezintă întâmplări, organizate în funcție de un fir narativ.** Evenimentele pot fi redate cronologic, adică în ordinea în care se petrec, sau pot fi relatate prin reveniri în trecut ori anticipări.

Mărci textuale: verbe care exprimă acțiuni și conectori ai succesiunii (*apoi*, *după aceea*, *mai târziu*, *în cele din urmă*, *înainte*, *la început* etc.).

➤ **Acțiunea se desfășoară într-un cadru spațio-temporal.** Întâmplările se petrec într-un anumit loc și într-un anumit timp. Cadrul poate fi precizat direct sau poate fi dedus din detaliile textului.

Mărci textuale:

- indici de timp: *în copilărie*, *vara*, *seara*, *într-o zi*, *atunci*, *peste câteva ore* etc.;
- indici de spațiu: *acasă*, *în sat*, *la școală*, *în pădure*, *pe drum*, *în curte*, *lângă râu*, *acolo* etc.

➤ **La acțiune participă personaje sau persoane reale.** În textele narative literare, la întâmplări participă personaje, care aparțin lumii imaginate de autor. În textele narative nonliterare, la evenimente participă persoane reale, implicate în faptele relatate.

Mărci textuale: nume proprii, substantive și pronume care desemnează participanții la acțiune, verbe care arată faptele, vorbele sau reacțiile acestora.

➤ **Întâmplările sunt relatate de o voce narativă.** În textele literare, această voce se numește narator, aparține lumii imaginate de autor și nu trebuie confundată cu autorul. În textele nonliterare, faptele pot fi relatate de autor, de un reporter, de un martor sau de o persoană care povestește o experiență reală.

Mărci textuale:

- forme verbale și pronominale la persoana a III-a, când relatarea se face obiectiv, din exterior;
- forme verbale și pronominale la persoana I, când faptele sunt relatate subiectiv, din perspectiva celui implicat.

Exemplu de cerință pentru subiectul I.A., exercițiul 6

Precizează, în minimum două enunțuri, o trăsătură a tiparului textual narativ, identificată în textul 1, ilustrând-o cu o secvență relevantă.

(EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a,
Anul școlar 2025 – 2026)

Pași de lucru

1. Citește cu atenție cerința și identifică reperele pe care trebuie să le respecți: precizarea unei trăsături a tiparului narativ, ilustrarea acesteia printr-o secvență din text, formularea răspunsului în minimum două enunțuri.

Atenție! Nu este nevoie să prezinți mai multe trăsături, dacă nu ți se cere explicit acest lucru. Este suficientă o singură trăsătură, ilustrată corect.

2. Recitește textul și identifică trăsăturile tiparului narativ.
3. Alege trăsătura pe care o consideri cel mai ușor de ilustrat.
4. Selectează din text o secvență relevantă pentru trăsătura aleasă.
5. Scrie răspunsul în minimum două enunțuri.

Sugestie de structură:
Enunțul 1: numirea trăsăturii.
Enunțul 2: ilustrarea trăsăturii printr-o secvență relevantă din text.

Exerciții propuse spre rezolvare

Citește cu atenție textul următor și apoi răspunde cerințelor:

Era o dimineață obișnuită de toamnă târzie. N-am deschis bine ochii, că s-a și făcut ora șapte, ora la care tata venea la mine în cameră, mă lua în brațe și mă ducea așa, pe sus, până în bucătărie. Asta se întâmpla numai în zilele de școală. Nu duminica, nu în vacanțe (pe atunci se mergea la școală și sâmbăta). Ca să-mi facă trezirea ușoară, ca să-mi facă suportabil primul gând al dimineții – acela că la opt fix începeau orele. O să ziceți că eram o răsfățată și nu greșiți prea mult. Îmi plăcea la nebunie să mă poarte în brațe din patul moale până în bucătăria încălzită de soba neagră de tuci și eu să țin ochii închiși, încercând să ghicesc unde am ajuns. Pe pragul camerei mele? Nu, nici vorbă, când am deschis ochii, ajunsesem – surpriză! – în dreptul ferestrei. Tata se abătuse de la traseul obișnuit, ca să văd prima zăpadă din an. Ningea cu fulgi mari de tot, care cădeau ca-ntr-un film văzut cu încetinitorul.

(„Cioru" – fragment – în volumul *Ce poți face cu două cuvinte* de Adela Greceanu)

1. Completează enunțurile următoare cu informațiile corecte:
a) Personajele care apar în fragment sunt .... .
b) Personajul care povestește întâmplarea este .... .
c) Naratorul este .... (subiectiv/obiectiv), deoarece povestește întâmplările la persoana .... (I/a III-a), relevante fiind verbele .... .

b) Analizează compunerea cu ajutorul grilei de autoevaluare de mai jos:

Criterii de apreciere	Da	Nu
Am respectat tema propusă.		
Am prezentat o întâmplare clară și completă.		
Am organizat întâmplările într-o succesiune logică.		
Am păstrat tiparul narativ ca tipar dominant.		
Am folosit conectori temporali potriviți.		
Am păstrat consecvența persoanei și a timpului verbal.		
Am inclus o secvență descriptivă, respectând numărul minim de cuvinte.		
Am inclus o secvență dialogată, respectând numărul precizat de replici.		
Am organizat textul în paragrafe.		
Am respectat limita minimă de cuvinte.		
Am verificat exprimarea, ortografia și punctuația.		

REZUMATUL

Ce este rezumatul?

Este **un text de dimensiuni mici** în care prezinți, pe scurt, cele mai importante informații dintr-un fragment citit. Nu conține opinii personale și nu reproduce textul original, ci îl redă în **formă concentrată**, folosind propriile cuvinte.

Acest tip de subiect verifică dacă poți:

- identifica ideile esențiale ale unui text;
- selecta informațiile relevante și elimina detaliile neimportante;
- reda conținutul fidel și concis, folosind propriile cuvinte;
- organiza informația într-un text clar, coerent și logic structurat;
- utiliza corect normele de exprimare, ortografie și punctuație.

Exemplu de cerință pentru subiectul II

Scrie, în 100–150 de cuvinte, rezumatul textului 1.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii** – 12 puncte;
- **redactarea compunerii** – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Rezumatul nu va fi precedat de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care rezumatul are minimum 100 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

II. ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII

FONETICA

Sunetele limbii române

Fonetica studiază sunetele limbii, mai precis **ce se aude**.

În limba română, sunetele sunt de **trei** feluri:

a) vocale – se pronunță singure (nu au nevoie de un alt sunet ajutător) și pot constitui singure o silabă. Există șapte vocale, ele fiind reprezentate prin opt litere: A, Ă, Â, E, I, Î, O, U. Dintre acestea, A, Ă, Â, Î sunt întotdeauna vocale.

b) semivocale – se aseamănă cu vocalele, dar nu pot constitui singure o silabă: E, I, O, U.

c) consoane – se pronunță cu ajutorul altor sunete: B, C, D ..... Z.

Atenție! Trebuie reținut că o silabă poate conține **doar o vocală**!

Exercițiu rezolvat

Precizează felul sunetelor din următoarele cuvinte: *poezie, seară, iepure, leoaică*.

- Cuvântul POEZIE are patru silabe: PO-E-ZI-E. Prin urmare, va avea patru vocale: O, E, I și E. Alături de ele, mai sunt două consoane: P și Z.
- Cuvântul SEARĂ are două silabe: SEA-RĂ. Va avea, prin urmare, două vocale. Analizând prima silabă, regula spune că A e întotdeauna vocală, deci E va fi semivocală (deoarece o silabă are o singură vocală). Vocalele vor fi A și Ă, semivocala este E, iar consoanele S și R.
- Cuvântul IEPURE are trei silabe, prin urmare, va avea trei vocale: IE-PU-RE. În prima silabă, dintre I și E vocala va fi E, deoarece se aude mai apăsat pronunțată, iar I va fi semivocală. Astfel, vocalele sunt E, U și E, semivocala – I, iar consoanele – P și R.
- Cuvântul LEOAICĂ are trei silabe: LE-OAI-CĂ. Vor fi trei vocale, dificultatea fiind în cea de-a doua silabă. Cum A este întotdeauna vocală, celelalte două vor fi semivocale. În final, cele trei vocale sunt E, A și Ă, semivocale – O și I, și consoane – L și C.

Ce este important la un astfel de exercițiu: înainte de a stabili felul sunetelor, desparte cuvântul în silabe! Îți va arăta numărul de vocale. Apoi, prin eliminare, stabilești semivocalele și, în final, consoanele.

Exercițiu propus spre rezolvare

Precizează felul sunetelor din următoarele cuvinte: *literatură, poartă, caiet, păreau, intenție, cooperare, noastră*.

GRILE

1. Conțin diftong ambele cuvinte din seria:
a) mioară, tradiție; **c)** ghiocei, mergeau;
b) leoaică, fiică; **d)** soare, trecea.

2. Conțin triftong ambele cuvinte din seria:
a) păreau, leoarcă; **c)** intuiție, ființă;
b) mergeau, mioară; **d)** lupoaică, Andreea.

3. Conțin hiat ambele cuvinte din seria:
a) idee, vioară; **c)** subiect, gingășie;
b) fiică, coafor; **d)** unghie, tradițiile.

4. Cuvintele *ghiocei* și *exemplu* au ca număr de sunete:
a) 6 sunete – 6 sunete; **c)** 7 sunete – 7 sunete;
b) 6 sunete – 8 sunete; **d)** 5 sunete – 8 sunete.

5. Sunt despărțite corect în silabe ambele cuvinte din seria:
a) o-bi-ect, lap-top;
b) func-ți-e, sub-or-do-nat;
c) fi-i-că, ma-u-so-leu;
d) dis-tra-cți-e, stu-diu.

6. Sunt corect accentuate ambele cuvinte din seria:
a) l**e**c-ți-e, să-nă-t**a**-te; **c)** lec-ți-**e**, să-n**ă**-ta-te;
b) lec-ț**i**-e, să-nă-t**a**-te; **d)** l**e**c-ți-e, s**ă**-nă-ta-te.

7. Scrie numărul de diftongi existenți în enunțul: *Cearta dintre oameni nu este agreată de nimeni, nici de ei, nici de noi.*
a) doi; **b)** trei; **c)** patru; **d)** cinci.

8. Precizează numărul și felul grupurilor de sunete existente în enunțul: *Studiul limbii române trecea aproape neobservat de ei.*
a) un diftong, două hiaturi;
b) doi diftongi, două hiaturi, un triftong;
c) un diftong, un hiat, un triftong;
d) trei diftongi, două hiaturi.

9. Precizează numărul de sunete din cuvintele: *mergeau*, *ochelari*.
a) 7 sunete – 7 sunete; **c)** 6 sunete – 7 sunete;
b) 6 sunete – 8 sunete; **d)** 7 sunete – 9 sunete.

10. Sunt despărțite corect în silabe cuvintele:
a) somp-tu-os, fe-brua-ri-e;
b) som-ptu-os, fe-bru-a-ri-e;
c) somp-tu-os, fe-bru-a-ri-e;
d) som-ptu-os, fe-brua-ri-e.

11. Sunt corect accentuate ambele cuvinte din seria:
a) **e**-xa-men, li-te-r**a**-tu-ră;
b) e-x**a**-men, li-te-ra-t**u**-ră;
c) e-xa-m**e**n, li-t**e**-ra-tu-ră;
d) e-x**a**-men, l**i**-te-ra-tu-ră.

12. Conțin diftong ambele cuvinte din seria:
a) mergea, veghea; **c)** leoaică, ființă;
b) ele, era; **d)** aurie, întotdeauna.

13. Conțin triftong ambele cuvinte din seria:
a) le-au, dădeau; **c)** neisprăvit, vioară;
b) iepuroaică, februarie; **d)** mergeau, păreau.

14. Conțin hiat ambele cuvinte din seria:
a) mioară, alee; **c)** toartă, piedică;
b) repetiție, aurie; **d)** regional, subiect.

15. Precizează numărul de sunete existent în cuvintele *xerox* și *ghinion*.
a) 5 sunete – 7 sunete; **c)** 7 sunete – 6 sunete;
b) 6 sunete – 6 sunete; **d)** 7 sunete – 5 sunete.

16. Sunt despărțite corect în silabe ambele cuvinte din seria:
a) ab-stract, at-las; **c)** abs-tract, a-tlas;
b) ab-stract, a-tlas; **d)** abs-tract, at-las.

17. Sunt corect accentuate ambele cuvinte din seria:
a) șco**a**-lă, în-tre-b**a**-re; **c)** șco**a**-lă, în-tr**e**-ba-re;
b) școa-l**ă**, **î**n-tre-ba-re; **d)** școa-l**ă**, în-tre-ba-r**e**.

18. Precizează numărul de hiaturi existent în enunțul: *Venea mai mereu trist, dar școala îi plăcea, pentru că îi păstra vie pasiunea pentru lectură.*
a) două; **b)** trei; **c)** patru; **d)** niciunul.

19. Precizează felul sunetului E din cuvintele *elev* și *neamuri*:
a) vocală – semivocală – vocală;
b) vocală – vocală – semivocală;
c) semivocală – vocală – vocală;
d) vocală – semivocală – semivocală.

20. Precizează felul sunetului I din cuvintele: *inel*, *iarbă* și *pomi*.
a) semivocală – vocală – semivocală;
b) vocală – semivocală – semivocală;
c) vocală – semivocală – „i" final;
d) vocală – vocală – vocală.

Partea de vorbire obținută prin conversiune	Partea de vorbire inițială	Exemplu
substantiv	adjectiv	Frumosul din tabloul expus în galerie a atras privirile vizitatorilor. ➙ substantiv comun Acest tablou expus în galerie este foarte frumos. ➙ adjectiv
substantiv	verb la participiu	Rănitul a fost transportat de urgență la spital. ➙ substantiv comun Eu am rănit sentimentele colegului meu din greșeală. ➙ verb la participiu
substantiv	verb la supin	Rănitul animalelor este o faptă crudă și ilegală. ➙ substantiv comun Acest animal nu este de rănit din cauza comportamentului violent. ➙ verb la supin
substantiv	verb la gerunziu	Intrândul acesta (de la fereastră) este unul obscur. ➙ substantiv comun Intrând în cameră, am observat imediat că fereastra era deschisă. ➙ verb la gerunziu
substantiv	pronume	Eul său a ieșit la iveală în momentele critice. ➙ substantiv comun Eu am ieșit imediat la iveală din spatele copacului. ➙ pronume personal
substantiv	adverb	Binele făcut semenilor rămâne o virtute rară. ➙ substantiv comun El știe să scrie și să citească destul de bine. ➙ adverb
substantiv	Interjecție	Oful său a fost ascultat cu multă răbdare. ➙ substantiv comun Of, cât de mult am alergat astăzi prin oraș! ➙ interjecție
adjectiv	verb la participiu	Am citit o carte citită de toți colegii mei. ➙ adjectiv participial Elevii au citit toată cartea în timpul vacanței. ➙ verb la participiu
adjectiv	verb la gerunziu	Am privit îndelung pâinea aburindă. ➙ adjectiv provenit din verb la gerunziu Am văzut geamul aburind. ➙ verb la gerunziu
adjectiv	adverb	Elevul bine a răspuns corect. ➙ „bine” devine adjectiv cu sensul de „cuminte”/„ascultător” El s-a purtat bine la școală în această săptămână. ➙ adverb de mod
adverb	adjectiv	Sportivul a alergat rapid pe tot parcursul pistei. ➙ adverb de mod Automobilul rapid a câștigat cursa de duminică. ➙ adjectiv

MORFOLOGIA

Verbul

Verbul este partea de vorbire flexibilă care exprimă acțiunea, starea sau existența. Flexiunea verbului se numește conjugare și se realizează în funcție de mod, timp, persoană și număr.

1. Clasificarea verbelor:

a) predicative: au înțeles de sine stătător și formează singure predicat verbal (la moduri personale). Ex.: *El scrie o scrisoare.*

b) nepredicative: nu au înțeles de sine stătător și nu pot forma singure predicatul.

Cele nepredicative se împart în:

I. auxiliare ➙ ajută la formarea modurilor și timpurilor compuse:

A FI: viitor anterior (*voi fi citit*), conjunctiv perfect (*să fi citit*), condițional perfect (*aș fi citit*), construcția pasivă (*este citit*).

A VREA: viitor standard (*voi citi*), viitor anterior (*vei fi citit*).

A AVEA: modul indicativ, timpul perfect compus (*am citit*) și timpul viitor popular (*am să citesc*), modul condițional-optativ, timpul prezent (*aș citi*).

II. copulative ➙ leagă subiectul de numele predicativ, formând un predicat nominal (*a fi*, *a deveni*, *a se face*, *a ajunge*, *a ieși*, *a rămâne*, *a părea*, *a însemna*)

1. *a fi* (este copulativ atunci când nu se poate înlocui cu: *se află*, *există*, *costă*, *provine*, *are loc*, *se întâmplă* sau *durează*) – *Elevul este atent.*

2. *a deveni* – *El devine doctor.*

3. *a se face* (când se poate înlocui cu *a deveni*) – *El s-a făcut marinar.*

4. *a ajunge* (când se poate înlocui cu *a deveni*) – *El a ajuns marinar.*

5. *a ieși* (când se poate înlocui cu *a deveni*) – *El a ieșit marinar.*

6. *a rămâne* (când subiectul își păstrează trăsăturile) – *El a rămas uimit.*

7. *a părea* (când este personal) – *El părea neatent.*

8. *a însemna* (când are sensul de a simboliza) – *Ea înseamnă totul pentru mine.*

Atenție la capcană! Sunt verbe cu dublă valoare ce se diferențiază doar în cadrul unui context (copulativ vs predicativ).

Verb	Valoare copulativă (predicat nominal)	Valoare predicativă (predicat verbal)
a fi	El **este medic**.	El **este** (se află) acasă. / Perele **sunt** (costă) 5 lei.
a rămâne	Ei **au rămas prieteni**.	El **rămâne** (nu pleacă) la magazin.
a ajunge	Marius **a ajuns inginer**.	El **a ajuns** (a sosit) la școală.
a se face	El **s-a făcut doctor**.	S-**a făcut** (s-a construit) o nouă șosea.
a însemna	Gestul său **înseamnă respect**.	Am **însemnat** (am notat) pagina în caiet.
a părea	El **pare atent**.	Se **pare** că va ninge. (*impersonal*)

SINTAXA

Construcțiile active. Construcțiile pasive cu verbul *a fi*

Construcții active: subiectul este autorul acțiunii exercitate asupra unui obiect.
1. *Inginerul* (s) *a realizat* (p.v.) *planul* (c.d.) *casei*.
2. *Eu* (s) *văzusem* (p.v.) *un film* (c.d.).
3. *Elevii* (s) *vor trimite* (p.v.) *tema* (c.d.).
4. *Mama* (s) *cumpără* (p.v.) *ingrediente* (c.d.) *pentru prăjitură.*
s – subiect; p.v. – predicat verbal; c.d. – complement direct

Construcții pasive cu verbul *a fi*: subiectul suportă acțiunea făcută de autorul ei.
Construcția pasivă se realizează cu ajutorul **verbului auxiliar *a fi* + participiul verbului de conjugat +/– complement de agent**. (Complementul de agent poate fi exprimat sau neexprimat.)
1. *Planul* (s) *casei* *a fost realizat* (p.v.) *de inginer.* (complement de agent)
2. *Un film* (s) *fusese văzut* (p.v.) *de mine.* (complement de agent)
3. *Tema* (s) *va fi trimisă* (p.v.) *de elevi*. (complement de agent)
4. *Ingredientele* (s) *pentru prăjitură* *sunt cumpărate* (p.v.) *de mama.* (complement de agent)
Verbul auxiliar *a fi* are forme pentru toate timpurile și modurile, cu excepția imperativului, iar dintre formele verbale nepersonale, doar pentru gerunziu (***Fiind** așteptat de părinți la masă, Andrei s-a grăbit.*) și infinitiv (*Dorința de **a fi** lăudat de părinți pentru rezultatele obținute i s-a împlinit.*).

Trecerea de la construcția activă la construcția pasivă

Regulă simplă:
- complementul direct din construcția activă ➙ devine subiect în construcția pasivă;
- verbul ➙ se transformă în „a fi" + participiul verbului (auxiliarul păstrează modul și timpul);
- subiectul din construcția activă ➙ devine complement de agent în construcția pasivă (cu prepozițiile „de" sau „de către").

Schemă:

subiect	predicat verbal	complement direct
Viscolul	spulberă	zăpada.
Zăpada	este spulberată	de viscol.
s	p.v.	c. de agent

În construcția pasivă, predicatul este verbal.

A nu se confunda predicatul nominal cu predicatul verbal la construcție pasivă.
Ex.: *Planșa aceasta este pictată, cealaltă este albă.* (predicat nominal cu numele predicativ exprimat prin adjectiv participial)
Planșa aceasta este pictată de un copil talentat. (predicat verbal la construcție pasivă)

TESTE DE ANTRENAMENT DUPĂ MODELUL M.E.C.

Testul 1

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

SUBIECTUL I **70 de puncte**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

Textul 1

Aveam pe atunci șaisprezece ani. Se întâmpla în vara anului 1833. Locuiam la Moscova, la părinții mei, care închiriaseră o casă de vacanță lângă bariera dinspre Kaluga, vizavi de grădina Neskucinîi. Mă pregăteam să dau admitere la Universitate, dar studiam foarte puțin, fără nicio grabă.

Nimic nu-mi stânjenea libertatea. Făceam ce voiam […]. N-o să uit niciodată primele săptămâni petrecute la casa de vacanţă. Era o vreme minunată. […] Aveam un cal de călărie, chiar eu îl înșeuam și mă duceam singur undeva mai departe, o luam la goană și îmi închipuiam că sunt un cavaler la un turnir – ce vesel îmi șuiera vântul în urechi! – sau, cu fața întoarsă spre cer, îi sorbeam lumina strălucitoare și azurul în sufletul deschis. […]

A doua zi dimineață, când coborâi, măicuța mă certă – mai puțin totuși decât m-am așteptat – și mă sili să povestesc cum petrecusem seara trecută. Îi răspunsei în puține cuvinte, trecând peste multe detalii și încercând să dau tuturor o imagine cât mai nevinovată.

— Totuși, nu sunt niște oameni *comme il faut**, remarcă măicuța, și nu ai de ce să te tot duci pe la ei, în loc să te pregătești pentru examen și să studiezi.

Știind că grijile mamei se limitau la acele câteva cuvinte, nici nu considerasem necesar să protestez; dar după ceai, tata mă luă de braț și porniram amândoi în livadă. Mă făcu să povestesc tot ce văzusem la Zasekini.

Tata avea asupra mea o influență ciudată, după cum ciudate erau și relaţiile noastre. Aproape că nu se preocupa de educaţia mea, dar nu mă jignea niciodată; el îmi respecta libertatea; dacă pot să spun așa, era chiar politicos față de mine… Numai că nu mă accepta în preajma lui. Îl iubeam, îl admiram, mi se părea un model deși, Doamne Dumnezeule, cât de pătimaș m-aș fi atașat de el dacă nu aș fi simţit mereu cum mâna lui mă respinge! Însă când voia, putea să trezească aproape instantaneu în mine o încredere nemărginită în el, doar cu un cuvânt sau un gest. Sufletul meu se deschise, flecării cu el ca și cum ar fi fost un prieten înţelept, un învăţător dispreţuitor… După aceea mă părăsi la fel de repede și mâna lui mă respinse din nou – blând și moale, dar mă respinse.

Uneori era foarte vesel și atunci era gata să-și facă de cap, să facă năzbâtii alături de mine, ca un copil (îi plăcea orice fel de mișcare puternică a corpului); o dată – numai o dată! – mă mângâiase cu atâta tandrețe, că fusesem cât pe ce să plâng… Dar și veselia, și tandreţea dispăreau fără urmă, iar ceea ce se petrecea între noi nu-mi dădea nici cea mai mică speranţă pentru viitor, ca și cum doar aș fi visat la asta. Uneori începeam să-i cercetez fața inteligentă, frumoasă, luminoasă… inima mea se pornea să tremure și toată ființa mea tânjea spre el… Tata parcă simţea ce se întâmplă în mine, mă bătea în trecere pe obraz și fie pleca, fie se ocupa cu altceva, fie deodată se răcea de tot, cum numai el știa să se răcească, și imediat mă strângeam în mine și începeam și eu să mă răcesc. Rarele sale accese de bună dispoziţie față de mine nu erau produsul rugăminţilor mele mute, dar erau de înţeles: ele veneau mereu pe neașteptate. Când meditam mai apoi la caracterul tatălui meu, ajungeam la concluzia că lui puțin îi pasă de mine și de viața de familie; îi plăcea altceva și se delecta pe deplin cu acel lucru. „Apucă singur cu mâinile ce poți, dar nu te da prins; să fii tu stăpânul tău, în asta constă viaţa", îmi spusese odată. Altădată, în calitate de tânăr democrat mă apucasem să discut în prezența lui despre libertate (în ziua aceea el era, cum ziceam eu, „bun"; atunci puteai vorbi despre orice cu el).

6. Alcătuiește trei enunțuri pentru a ilustra valori morfologice diferite ale cuvântului „o", pe care le vei preciza. **6 puncte**

7. Transformă propoziția următoare într-o frază, înlocuind cuvântul subliniat cu subordonata corespunzătoare, al cărei fel îl vei preciza: „Există cărți primite de la scriitori prieteni ai familiei noastre". **6 puncte**

8. Alege varianta corectă pentru cuvintele subliniate în enunțul următor: „Propriii/proprii colegi/colegii au fost pedepsiți și nu mai voiau/mai nu voiau să vină la școala ale/a cărei/căror metode erau exigente/ecsigente." **6 puncte**

SUBIECTUL AL II-LEA **20 de puncte**

Redactează o pagină de jurnal, de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți impresiile de la sfârșitul unei zile petrecute la școală. Pagina de jurnal va cuprinde prezentarea emoțiilor din acea zi, o secvență descriptivă de minimum 30 de cuvinte și o secvență explicativă de minimum 15 cuvinte. Data paginii de jurnal este 10 septembrie 2026.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

• **conținutul compunerii** – 12 puncte;

• **redactarea compunerii** – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Testul 20

• Toate subiectele sunt obligatorii.
• Se acordă zece puncte din oficiu.
• Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I **70 de puncte**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

Textul 1

Carte frumoasă, cinste cui te-a scris,
Încet gândită, gingaș cumpănită;
Ești ca o floare, anume înflorită
Mâinilor mele, care te-au deschis.

Ești ca vioara, singură, ce cântă
Iubirea toată pe un fir de păr,
Și paginile tale, adevăr,
S-au tipărit cu litera cea sfântă.

Un om de sânge ia din pisc noroi
Și zămislește marea lui fantomă
De reverie, umbră și aromă,
Și o pogoară vie printre noi.

Dar jertfa lui zadarnică se pare,
Pe cât e ghiersul cărții de frumos.
Carte iubită, fără de folos,
Tu nu răspunzi la nici o întrebare.

(*Ex libris* de Tudor Arghezi)

**ex libris* (loc. lat.) – mențiune făcută pe cărțile dintr-o bibliotecă, pentru a se indica posesorul ei; se poate realiza fie printr-o ștampilă, fie printr-o etichetă aplicată pe copertă sau pe foaia de titlu a cărții; cuprinde adesea și gravuri cu valoare artistică.

CUPRINS

Cuvânt-înainte 3
I. LECTURĂ. REDACTARE 5
1. TIPARE TEXTUALE 5
A. Textul narativ 5
B. Textul descriptiv 7
C. Textul dialogat 10
D. Textul explicativ 13
E. Textul argumentativ 15
2. FIGURI DE STIL 19
3. ELEMENTE DE VERSIFICAȚIE 22
4. TEXTUL LITERAR ȘI TEXTUL NONLITERAR: LECTURĂ COMPARATIVĂ 24
5. VALORI ȘI ATITUDINI ÎN TEXTELE LITERARE 28
6. PREZENTAREA UNEI ÎNTÂMPLĂRI 32
7. REZUMATUL 35
8. CARACTERIZAREA UNUI PERSONAJ 39
9. MESAJUL TEXTULUI LIRIC 46
10. JURNALUL 51
11. SCRISOAREA 54
12. E-MAILUL 57

II. ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII 61
1. FONETICA 61
A. Sunetele limbii române 61
B. Grupurile de sunete: diftong, triftong, hiat 62
C. Despărțirea în silabe 63
D. Corespondența sunet-literă 65
E. Accentul 66
F. Grile 67
2. VOCABULARUL 68
3. CONTEXTUL ȘI SENSUL CUVINTELOR 70
4. FAMILIA LEXICALĂ. CÂMPUL LEXICAL 71
5. MIJLOACELE INTERNE DE ÎMBOGĂȚIRE A VOCABULARULUI 72
A. Derivarea 72
B. Compunerea 73
C. Conversiunea 75
D. Grile 79
6. CATEGORIILE SEMANTICE 81
A. Sinonimele 81
a. Grile 81

B. Antonimele 83
C. Omonimele 83
D. Paronimele 85
E. Cuvântul polisemantic 86
F. Pleonasmul 86
G. Grile 87
6. MORFOLOGIA 91
A. Verbul 91
B. Substantivul 96
C. Pronumele 100
D. Numeralul 111
E. Adjectivul 116
F. Adverbul 119
G. Prepoziția 121
H. Conjuncția 122
I. Interjecția 124
7. SINTAXA 126
A. Construcțiile active. Construcțiile pasive cu verbul *a fi* 126
B. Construcțiile cu pronume reflexive/pronume personale 128
C. Construcțiile impersonale 131
D. Construcțiile incidente 133
E. Enunțul și propoziția 134
F. Fraza 138
G. Raportul de coordonare 141
H. Raportul de subordonare 143
I. Enunțurile eliptice 146
J. Expansiunea și contragerea 147
K. Predicatul 149
L. Subiectul 151
M. Atributul, apoziția și propoziția subordonată atributivă 153
N. Complementul direct și propoziția subordonată completivă directă 159
O. Complementul prepozițional și propoziția subordonată completivă prepozițională 162
P. Complementul indirect și propoziția subordonată completivă indirectă 166
Q. Circumstanțialul de loc și propoziția subordonată circumstanțială de loc 169
R. Circumstanțialul de timp și propoziția subordonată circumstanțială de timp 172
S. Circumstanțialul de mod și propoziția subordonată circumstanțială de mod 176
T. Circumstanțialul de cauză și propoziția subordonată circumstanțială de cauză 179
U. Circumstanțialul de scop și propoziția subordonată circumstanțială de scop 183
V. Construcțiile condiționale 186
W. Construcțiile concesive 188
EXERCIȚII RECAPITULATIVE 191
TESTE DE ANTRENAMENT DUPĂ MODELUL M.E.C. 197

8

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ. GHID PENTRU EVALUAREA NAȚIONALĂ CLASA A VIII-A

Acest ghid se adresează elevilor de clasa a VIII-a care se pregătesc pentru Evaluarea Națională la limba și literatura română, oferindu-le un sprijin clar, practic și bine structurat. Conceput din experiența directă la catedră, auxiliarul explică și exemplifică noțiunile teoretice, ajutând elevii să înțeleagă nu doar ce trebuie să știe, ci mai ales cum să aplice corect ceea ce au învățat.

Fiecare secvență de învățare urmează un parcurs firesc și eficient: teoria este prezentată accesibil, apoi e fixată printr-unul sau mai multe exerciții rezolvate, care arată pas cu pas modul de gândire și de lucru. Acestuia îi urmează exerciții propuse spre rezolvare, prin care elevul își verifică înțelegerea și își formează autonomia.

Mai mult decât o simplă culegere de exerciții, cartea devine un partener de pregătire: îi învață pe elevi cum să învețe, cum să abordeze cerințele și cum să parcurgă cu încredere testele de antrenament.

CORINT EDUCAȚIONAL

ISBN: 978-630-361-391-8

www.edituracorint.ro